

«Погоджено»

Головний лісничий
ДП «Олевський лісгосп АПК»

 Сергій КУШНІРЕНКО

**ПЛАН
лісоуправління
дочірнього підприємства «Олевський лісгосп АПК»
Житомирського обласного комунального
агролісогосподарського підприємства "Житомироблагроліс"
на 2024 рік**

**2024 р.
м. Олевськ
Коростенського району**

ЗМІСТ:

I	Вступ	Відповідність принципу (індикатору)	стор інка
II	Цілі і задачі ведення лісового господарства і лісокористування		3
III	Звіт з попередньої оцінки впливу та результати оцінювання		3
3.1	Природних ресурсів і цінностей довкілля	6 i 9	4
3.2	Соціальних, економічних і культурних ресурсів і умов	6; 2-5; 9	4
3.3	Основних соціальних ризиків і ризиків для довкілля в зоні діяльності	6, 2-5, 9	4
3.4	Підтримання та/або посилення послуг екосистем, щодо яких зроблено рекламні заяви	5.1	4
3.5	Рівня забруднення одиниці господарювання радіонуклідами		4
IV	Програми та види діяльності		4
4.1	Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності	2	4
4.2	Стосунків з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку	4 i 5	4
4.3	Залучення зацікавлених сторін та вирішення спорів і скарг	1;2;7	5
4.4	Заплановані види господарської діяльності та строки їх виконання	10	6
4.5	Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування	10	7
4.6	Обґрунтування розміру обсягів заготівлі деревини та НДЛП	5	10
4.7	Діяльність підприємства на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості	2	13
V	Заходи із збереження та/або відновлення		13
5.1	Рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ		14
5.2	Водних об'єктів і узбережжих зон		16
5.3	Ландшафтної сполученості, включно із еко-коридорами		16
5.4	Визнаних послуг екосистем	5.1	16
5.5	Репрезентативних ділянок	6	16
5.6	Особливих цінностей для збереження	9	16
VI	Заходи з оцінювання, запобігання та пом'якшення негативних впливів господарської діяльності на:		17
6.1	Цінності довкілля	6 i 9	17
6.2	Задекларовані послуги екосистем	5.1	25
6.3	Соціальні цінності	2-5 i 9	26
VII	Опис програми моніторингу		27
7.1	Приріст та обсяги заготівлі деревини	5	27
7.2	Задекларовані послуги екосистем	5.1	28
7.3	Цінності довкілля	6	28
7.4	Впливи господарської діяльності	10	29
7.5	Особливі цінності для збереження	9	29
7.6	Плановані або наявні системи моніторингу, що ґрунтуються на залученні зацікавлених сторін	2-5 i 7	30
7.7	Карті з нанесеними природними ресурсами і зонуванням землекористування на одиниці господарювання		31
7.8	Карті з нанесеними зонами забруднення території одиниці		32

I. Вступ

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основна із яких – підвищення ефективності виробництва, або диверсифікація, впровадження якої зумовлено такими чинниками, як труднощами становлення нових економічних відносин та недосконалістю законодавчих актів у державі, необхідністю подолання суперечностей між екологічними, економічними і соціальними цілями, необхідністю забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісовых ресурсів, корисних властивостей лісу та інше.

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства та середньострокових.

Довгострокові стратегічні плани готуються спеціалізованим державним підприємством ВО «Укрдержліспроект» і включають: опис підприємства, характеристику лісового фонду підприємства, таксаційні матеріали, картографічний матеріал, техніко-економічні показники діяльності підприємства тощо.

II. Цілі і задачі ведення лісового господарства і лісокористування

Довгостроковими цілями лісоуправління є:

- Створення умов раціонального освоєння лісового ресурсу.
- Впровадження найбільш ефективних методів планування та стимулювання працівників, спрямованих на якісне покращення показників у сфері лісокористування.
- Створення умов для виконання норм та правил з техніки безпеки та охорони праці.
- Підтримка природних форм розвитку та поширення видів флори та фауни в орендованих ділянках лісового фонду ДП «Олевський лісгосп АПК».
- Впровадження передових технологій у сфері лісозаготівель з метою мінімізації відходів та їх переробки.
- Створення умов для моніторингу щодо приросту, лісовідновлення та обсягів заготівлі деревини.
- Розробка заходів щодо мінімізації екологічного впливу результатів лісозаготівельної діяльності підприємства на навколишнє середовище в межах лісowych територій.
- Розробка планів з виявлення та збереження рідкісних та зникаючих видів флори та фауни на орендованих ділянках.
- Проведення заходів щодо покращення ідентифікованих ознак та цінностей лісів високої природоохоронної значущості.

Середньостроковими цілями лісоуправління є:

- Розробка обґрунтувань використання новітніх технологій у лісозаготівельній, лісовідновлювальній та протипожежній діяльності підприємства.
- Створення умов для своєчасних розрахунків за користування лісовими ресурсами, виплати заробітної плати, сплати податків.

III. Звіт з попередньої оцінки впливу та результати оцінювання.

При розробці методик та механізмів оцінювання, визначення об'єктів оцінювання та ризиків, використовувались матеріали 4-го контролльного та сертифікаційного аудитів системи лісоуправління за системою FSC® (FSC-STD-UKR-01.1-2024V1-1).

3.1 Природних ресурсів і цінностей довкілля.

Відповідно до «ІНСТРУКЦІЇ з оцінки впливу діяльності підприємства на цінності довкілля та ОЦЗ», яка затверджена та діє на підприємстві, проведено попередню оцінку впливу планованої діяльності на природні ресурси та ОЦЗ. Можливих негативних впливів не виявлено.

3.2. Соціальних, економічних і культурних ресурсів і умов.

Розроблені на підприємстві заходи та комплекс нормативів з інструкціями достатні для того, щоб виключити негативні прояви на соціальне становище, умови праці чи доходи як власних працівників, так і громад.

3.3. Основних соціальних ризиків і ризиків для довкілля в зоні діяльності

За визначеними на підприємстві ризиками, весь перелік запланованих заходів не містить таких ризиків, що утворюють (чи можуть утворити) негативний вплив достатнього масштабу, який не піддається корекції та пом'якшенню доцільними та доступними способами.

3.4. Підтримання та/або посилення послуг екосистем, щодо яких зроблено рекламні заяви.

Відповідно до переліку послуг, які планує 2024 року надавати підприємство, послуги екосистем відсутні.

3.5. Рівня забруднення одиниці господарювання радіонуклідами.

За даними попереднього базового лісовпорядкування, територія лісгоспу за зонами радіаційного забруднення цезієм 137 станом на 01.01.2017 року : до 2 кі/км² - 876,4га \ 3%; від 2,01-5 кі/км² - 26821,5га \ 80 %; від 5,01 до 7кі/км² - 5656,8га/17% ; За результатами власних обстежень, ця інформація про забруднення не підтвердила. Результати обстежень будуть використані лісовпорядкувальною організацією для внесення відповідних змін в матеріали наступного лісовпорядкування. Протягом року заплановано ще один етап досліджень з залученням профільної організації на умовах договору.

IV Програми та види діяльності.

4.1. Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантується та виконуються на підставі основних слідчих документів:

- Конституції України,
- Статуту підприємства,
- Колективний договір,
- Галузева угода,
- Штатний розпис,
- Посадові інструкції,
- Положення про службу ОП,
- Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182),
- Положенням про гендерну політику підприємства.

4.2. Стосунків з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку.

На підприємстві визначено місцеві громади, наявні в межах одиниці господарювання і ті з них, які зачеплено господарською діяльністю. Шляхом залучення цих громад встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

Про заплановані заходи та їх обсяги місцеві громади та підприємства інформуються завчасно, тому мають змогу оцінювати та впливати на діяльність підприємства.

На послуги з лісозаготівель, перевезенні лісопродукції, проведенні рубок догляду в молодняках, проведенні догляду в лісовах культурах, виконанні лісовідновних робіт планується залучати працівників (крім штатних та тимчасових) на умовах трудових угод та договорів.

Фінансовим планом підприємства передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

Для економічного потенціалу Житомирської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини. Лісові ресурси — це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколошнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт праці.

Переробкою деревини займаються приватні підприємці.

Підприємства району підтримують торгово-економічні зв'язки з багатьма країнами світу.

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції і підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

4.3. Залучення зацікавлених сторін та вирішення спорів і скарг.

Оскільки підприємство має комунальну форму власності та є користувачем земельних та лісових ресурсів, які є власністю обласної громади та держави загалом, у разі виникнення спорів з питань статутного чи звичаєвого права, їх вирішення планується проводити відповідно до норм чинного законодавства, у тому числі й у судовому порядку із залученням вищих, контролюючих та правоохоронних органів, на користь підприємства, обласної громади та держави.

Процес вирішення спорів регламентується Інструкцією з діловодства при зверненні громадян до ДП "Олевський лісгосп АПК", розміщеної у загальному доступі на сайті підприємства у мережі Інтернет <http://olevsklisapk.com.ua>, у розділі Лісова сертифікація та Інструкцією з проведення консультаційних процедур із зацікавленою громадськістю та взаємодії з місцевими громадами з питань лісової сертифікації ДП "Олевський лісгосп АПК".

На підприємстві актуалізовано список зацікавлених сторін та тих, що зачеплені господарською діяльністю підприємства, відповідно до якого планується залучати до планування, різного роду обстежень та моніторингу.

4.4. Заплановані види господарської діяльності та строки їх виконання.

Використання результатів моніторингу у плануванні лісогосподарської діяльності ДП «Олевський лісгосп АПК» на 2024 р.

№	Документ з результатом моніторингу	Заходи, які заплановано до виконання відповідно до результатів моніторингу
1	Проекти лісових культур	Створення лісових культур – 256,3га
2	Звіт про інвентаризацію лісових культур 1-3 р віку	Доповнення лісових культур на площі – 40,0га
3	Звіт про атестацію лісових культур 4х річного і старшого віку, звіт про переведення лісових культур в покриту лісом площеу.	Переведення лісових культур в покриту лісом площеу – 69,0га.
4	Звіт про наявність садивного матеріалу	Визначення кількості стандартного садивного матеріалу, який можна використовувати для створення лісових культур, доповнення, та введення недостаючих порід.
5	Зведені відомості проєктів природного поновлення	Залишення ділянок під лісовідновлення шляхом природного поновлення на площі – га.
6	Звіт про переведення природного поновлення у покриту лісом площеу.	Переведення природного поновлення в покриту лісом площеу – 334,1га.
7	Перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Журнали лісопатологічного обстеження насаджень, акти рекогносцируваного обстеження.	Санітарно-оздоровчі заходи та інші рубки для покращення санітарного стану насаджень. Вибіркові санітарні рубки – 910,0 га, Суцільні санітарні рубки - 100.0га.
8	Відомість ділянок рубок головного користування ліміту лісосічного фонду на 2024 рік	Відведення ділянок під рубки головного користування ліміту лісосічного фонду на 2024 рік в об'ємі 40.04тис. м ³ .
9	Матеріали 4-го контролального та ресертифікаційного аудитів системи лісоуправління за системою FSC® (FSC-STD-UKR-01.1-2024V1-1)	Розробка методик та механізмів навчання, оцінювання, визначення об'єктів оцінювання та ризиків для господарської діяльності для ОЦЗ. Актуалізовано список зацікавлених сторін та тих, що зачеплені господарською діяльністю підприємства.

Найменування заходів		Од. вим	План на рік	План на 1 квартал	План на 2 квартал	План на 3 квартал	План на 4 квартал
Освітлення	площа	га	82,5		35,0	47,5	
	вихід маси	м ³	370		157	213	
Прочистка	площа	га	89,3		45,0	25,0	19,3
	вихід маси	м ³	800		403	224	173
Прорідження	площа	га	90,5		40,5	20,0	30,0
	вихід маси	м ³	1720		840	420	460
Прохідна рубка	площа	га	42,7	8,0	14,7	10,0	10,0
	вихід маси	м ³	1100	198	371	247	284
<i>Всього рубок догляду</i>	площа	га	305,0	8,0	135,2	102,5	59,3
	вихід маси	м ³	3990	198	1771	1104	917
СРС	площа	га	100,0		20,0	40,0	40,0
	вихід маси	м ³	8300,0		2100	3100	3100
СРВ	площа	га	910,0	40,0	120,0	360,0	390,0
	вихід маси	м ³	24274	1500	3300	9700	9774
Інші заходи не повязані з веденням л/г	площа	га	10,0		5,0	2,5	2,5
	вихід маси	м ³	1080		540	270	270
СР	площа	га	150,0	20,0	60,0	40,0	30,0
	ліквідна маса	м ³	21666	2500	10000	5566	3600
<i>Разом</i>	площа	га	1475,0	68,0	340,2	545,0	521,8
	вихід маси	м ³	59310	4198	17711	19740	17661
Відведення лісосік під рубки, пов'язані з вед. л/г, інші рубки та ліквід. захаращ.		га	945,0	48,0	280,2	325,0	291,8
Відведення лісосік під СР		га	150,0	20,0	60,0	40,0	30,0
Трелювання деревини на СР		м ³	21666	2500	10000	5566	3600
Трелювання деревини на РД та ін.		м ³	34954	1642	6689	13253	13370
Посадка лісу		га	256,3	64,0	64,0	160,0	192,3
вт.ч. лісорозведення		га					
Сприяння породному поновленню		га	10,0		10,0		
Догляд за л/к в переводі на однократний		га	220,0		120,0	100,0	
Доповнення лісових культур		га	40,0		40,0		
Підготовка ґрунту під лісові культури		га	236,3		54,0		182,3
вт.ч. під лісорозведення		га					
в т.ч. під л/к наступного року		га	10,0			5,0	5,0
Заготівля насіння - разом		кг	830,0			15,0	815,0
в тому числі: сосни звичайної		кг					
дуб звичайний		кг	800				800
Створення плантацій (шкілок)		га					
Вирощування посад.матеріалу в розс.		га	0,4		0,3	0,1	
в тому числі: сосни звичайної	тис.шт	550,0					550,0
дуба звичайного	тис.шт	150,0					150,0
Догляд за мін. смугами та протип. розр.	км	350,0		175,0	175,0		
Влаштування мінералізованих смуг	км	175,0		87,5	87,5		
Виготовлення шпаківень	шт.	360,0	360,0				
Благоустрій рекреаційних ділянок	га	1,0		0,3	0,3	0,4	
Лісопатологічні обстеження	га	6000,0	1500,0	1500,0	1500,0	1500,0	
Винищувальні роботи в осередках шкідників і хвороб наземними методами	га	12,0	12,0				
Грунтові розкопки	ям	341					341

4.5. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування.

Економічна діяльність підприємства ґрунтуються на заготівлі і реалізації деревини від рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів.

Рубка стиглого лісу, - це збір лісового врожаю, що в лісівничій науці трактується як перша фаза лісовідновлення. Виходячи із конкретних умов зростання на ділянці, де проводяться вирубки стиглого лісу, в залежності від прийнятого рішення щодо лісовідновлення, планується застосовувати відповідну систему рубання.

Визнаною найбільш оптимальною в умовах підприємства – суцільнолісосічна рубка головного користування середньої ширини з безпосереднім примиканням лісосік та наступним штучним лісовідновленням, оскільки гідрологічний режим та санітарний стан лісів нестабільний, що не дає зможи розрахувати на тривалий термін повторюваність та інтенсивність вибіркових рубок, що, в свою чергу, не забезпечує задовільне природне поновлення.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення. На кожну лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біютопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біютопів і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколоишнє природне середовище (ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються попереджуючі знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються лише відповідно з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

На підприємстві застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розрізання стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Штиль.

Після розрізування стовбурів на сортименти проводиться їх трелювання тракторами різних модифікацій МТЗ-82 «Беларусь», обладнаних кліщовим захватом.

Тип тракторів – колісні універсальні класу 1,4.

Марка двигуна тракторів МТЗ-82, Д -243, двигуни дизельні чотирьохциліндрові чотирьохтактні з безпосереднім вприском і робочим об'ємом -4,75л. та номінальною частотою обертів 2200 об/іс..

Потужність МТЗ – 82, кВт (к.с.) – 60 (81).

Таблиця «Габарити, вага, ширина колії та витрати палива»

Показники	Одиниця вимірю	Трактори	
		МТЗ-82	
Габаритні розміри: довжина ширина висота	м	3,93 1,97 2,47	
Дорожний просвіт (кліренс), мінімальний під заднім мостом	см	47	
Конструктивна вага	тонна	3,20	
Колія трактора регульована	см в межах	передні колеса 120-180 задні колеса 135-180	
Витрати палива	г/кВт год.	230 (від 220 до 260)	

Ємкість паливного баку – 130л.

Фактичні витрати дизпалива на трелювання 1 м³ деревини становлять 0,625 і масла І-20 – 0,024 літрів.

Застосування на лісозаготівлях швидкохідних колісних тракторів, які оснащені різноманітним технологічним обладнанням, дає можливість трелювати і одночасно сортувати деревину по породах, сортиментах, розмірах, групах діаметрів, сортах тощо.

Трактори, які використовуються на підприємстві, характеризуються по відношенню до гусеничних тракторів кращою маневреністю та ергономікою, тобто є більш комфортними і пристосованими для використання. Але головне, що вони в меншій мірі впливають на ґрунтова поверхню і пошкодження підросту, кореневої системи ростучих дерев та надґрунтового покриву трав'яних і кущових рослин. По наших спостереженнях на лісосіках суцільних рубок із збереженням підросту збереженість підросту достатньо висока (до 60%). У місцях поодиноких проїздів

колісної техніки дрібний підріст не зазнає особливих пошкоджень, а лише приминається до поверхні ґрунту.

Рубки головного користування проводяться, головним чином, в соснових, березових деревостанах з загальним запасом деревини близько 163 м³/га, при середній площині лісосіки 1,4 га., і середньому об'ємі стовбура в корі близько 0,7 м³ (діаметр 28 см).

Рельєф лісосік рівнинний. Основні типи і види ґрунтів: найбільше поширені дерново-слабопідзолисті, за механічним складом піщані або супіщані. На другому місці – деревно-підзолисті глейового типу. Ці ґрунти утворилися в результаті оглеєння деревно-підзолистих ґрунтів в умовах надмірного зволоження в місцях слабої дренованості і високого рівня ґрутових вод. Велику площину в підприємстві займають болотні, торф'яно-болотні ґрунти.

Незначна ступінь розчленування рельєфу, добра водопроникність ґрунтів майже виключають розвиток процесів водної ерозії. Поверхневі піщані відклади створюють умови для вітрової еrozії в місцях порушення рослинного покриву, але вітрова еrozія на території підприємства не розвивається.

Незначний обсяг лісосік на торфяно-підзолистих вологих ґрунтах та лісосік на торфяно - болотних сиріх і мокрих ґрунтах, які мають підвищену вологість, на протязі всього теплого періоду року, де трактори МТЗ -82 швидко порушують рослинний покрив і утворюють глибоку колію на волоках або зовсім не мають можливості проїзду, освоюються в зимовий період при замерзанні ґрунту.

На лісосічних роботах впроваджена бригадна форма праці. Бригада, оснащена засобами індивідуального захисту, та спеціальним спорядженням, виконує весь комплекс робіт від звалювання до очистки лісосіки від порубкових залишків. Виконану роботу приймає майстер лісу даної дільниці.

На підприємстві впроваджується електронний облік деревини та переход на європейську систему стандартизації.

Одночасно із заготівлею деревини та після її закінчення проводиться очищення лісосіки від порубкових залишків.

В залежності від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення застосовуються такі способи очищення лісосік:

- збирання порубкових решток у купи та вали для перегнівання в місці рубки,
- збирання порубкових решток у купи з наступним їх спалюванням.

Спалювання забороняється проводити в пожежно-небезпечний період.

Вивезення деревини з верхніх складів лісництв на нижній склад проводиться сортиментами, автомобілями УРАЛ-375 та ЗІЛ-131 на яких установлені гідроманіпулятори ВЕЛМАШ ПЛ 70-02.

Таблиця «Коротка характеристика автомобілів, які застосовуються на вивезенні сортиментів».

Показники	Одиниця вимірю	Автомобілі	
		УРАЛ 375	ЗІЛ 131
Двигун		ЯМЗ – 236 дизель У-об, бцил.	Карбюраторний V-об 8цил.
об'єм двигуна	см ³	11150	6000
потужність	к.с.	180 при 1250 об./хв..	150 при 3200 об/мин
Габарити: довжина ширина,	см	864 275	7040 2500

висота		318	2480
Споряджена маса	кг	11 170	10425
Вантажопідйомність	кг	8020	5 000
Маса причепу з вантажем (по всіх видах доріг і місцевості)	кг	10 000	4000
Максимальна швидкість	км/год.	70	80
Контрольна витрата палива	при швид. 60 км/год. л/100км	34,6	40

Навантажувач лісу (гідроманіпулятор) ПЛ-70-02

Виготовлені ЗАТ ВЕЛМАШ (Великолукський машинобудівельний завод).
Застосовуються для навантаження і розвантаження сортиментів та підтягування їх і штабелювання. Встановлені за кабінами автомобілів.

Таблиця «Технічна характеристика маніпуляторів, які використовуються на підприємстві».

Показники	Одиниця виміру	Гідроманіпулятори:	
		ПЛ-70-02	
Вантажний момент	кНм	70	
Максимальний виліт стріли	м	7,3	
Вантажопідйомність при: максимальному вильоті, мінімальному	кг	900 1410	
Найбільший кут повороту	град.	400	
Маса з ротором	кг	2100	
Маса робочого органу	кг	215	
Номінальний тиск в гідросистемі	МПа	20	

4.6. Обґрунтування розміру обсягів заготівлі деревини та НДЛП

Розрахункова лісосіка – щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Розрахункова лісосіка рубок головного користування по ДП «Олевський лісгосп АПК » обрахована Українським державним проектним лісовпоряддним виробничим об'єднанням (УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ).

Товаризація лісосічного фонду виконана спеціальною комп’ютерною програмою згідно «Нормативів товарності деревостанів основних лісоутворювальних порід України», Київ -2004, затверджених Держкомлісгоспом України 22.10.04р.

На ревізійний період лісовпорядкуванням проектируються способи рубок у повній відповідності з „Правилами рубок головного користування України”, К., 2010.

Розрахунок обсягу головного користування на ревізійний період, виконаний на комп’ютері за спеціальною програмою.

Відомість визначення розрахункової лісосіки на період з 2017 до 2027 роки наведена в додатку:

Таблиця « Щорічний обсяг рубок головного користування за способами рубок»

Господарство, господарська секція	Експлуатаційний фонд: площа, га запас, тис.м ³	Прийнята розрахункова лісосіка										
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою						
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³					
Захисні ліси			стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої деревини		стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої деревини			
Господарська частина – Захисні ліси з обмеженим режимом користування												
Суцільні рубки												
Хвойне – всього	1,3 0,36											
в тому числі по госпекціях:												
Соснова	1,3 0,36											
Твердолистяне – всього	13,5 1,76	0,7	0,09	0,09	0,04	0,7	0,09	0,09	0,04			
в тому числі по госпекціях:												
Дубова високостовбурна	0,8 0,08											
Дубова низькостовбурна	6,2 1,00	0,4	0,06	0,06	0,03	0,4	0,06	0,06	0,03			
Грабова	6,5 0,68	0,3	0,03	0,03	0,01	0,3	0,03	0,03	0,01			
М'яколистяне – всього	440,5 75,75	19,7	3,40	2,95	1,74	19,7	3,40	2,95	1,74			
в тому числі по госпекціях:												
Березова	230,2 37,15	10,2	1,65	1,44	0,79	10,2	1,65	1,44	0,79			
Березова в надмірно зволожених умовах місцезростання	7,9 1,44	0,7	0,13	0,11	0,06	0,7	0,13	0,11	0,06			
Осикова	9,4 1,83	0,5	0,10	0,09	0,04	0,5	0,10	0,09	0,04			
Осикова в надмірно зволожених умовах місцезростання	1,1 0,15											
Вільхова	191,9 35,18	8,3	1,52	1,31	0,85	8,3	1,52	1,31	0,85			
Разом за способом рубки та по господарській частині	455,3 77,87	20,4	3,49	3,04	1,78	20,4	3,49	3,04	1,78			
Експлуатаційні ліси												
Господарська частина – Експлуатаційні ліси												
Суцільні рубки												
Хвойне – всього	544,5 111,55	53,8	11,05	9,92	7,92	53,8	11,05	9,92	7,92			
в тому числі по												

Господарство, господарська секція	Експлуа- тацийний фонд: <u>площа,га</u> <u>запас,</u> <u>тис.м³</u>	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою			
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³		
госпекціях:			стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої дерев- вини		стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої дерев- вини
Сосна непродук- тивна	5,1 0,37								
Соснова в надмірно зволожених умовах місцевростання	68,8 13,75	7,0	1,40	1,26	0,99	7,0	1,40	1,26	0,99
Соснова	467,7 96,46	46,8	9,65	8,66	6,93	46,8	9,65	8,66	6,93
Ялинова похідна	2,9 0,97								
Твердолистяне – всього	816,3 128,17	35,5	5,51	4,86	2,50	35,5	5,51	4,86	2,50
в тому числі по госпекціях:									
Дубова високостовбурна	511,2 86,17	20,3	3,42	3,02	1,59	20,3	3,42	3,02	1,59
Дубова низькостовбурна	283,0 37,97	14,2	1,91	1,67	0,84	14,2	1,91	1,67	0,84
Ясенева	3,0 0,63								
Грабова	19,1 3,40	1,0	0,18	0,17	0,07	1,0	0,18	0,17	0,07
М'яколистяне – всього	4173,1 715,45	147,9	25,50	22,22	12,74	147,9	25,50	22,22	12,74
в тому числі по госпекціях:									
Березова	2988,3 501,14	94,0	15,76	13,77	7,58	94,0	15,76	13,77	7,58
Березова в надмірно зволожених умовах місцевростання	280,7 46,68	14,2	2,36	2,07	1,14	14,2	2,36	2,07	1,14
Осикова	48,7 10,69	2,8	0,61	0,55	0,26	2,8	0,61	0,55	0,26
Осикова в надмірно зволожених умовах місцевростання	14,0 2,88	0,7	0,14	0,13	0,06	0,7	0,14	0,13	0,06
Вільхова	841,4 154,06	36,2	6,63	5,70	3,70	36,2	6,63	5,70	3,70
Разом за способом рубки та по госпо- дарській частині	5533,9 955,17	237,2	42,06	37,00	23,16	237,2	42,06	37,00	23,16
УСЬОГО по підприємству	5989,2 1033,04	257,6	45,55	40,04	24,94	257,6	45,55	40,04	24,94
в тому числі по госпекціях:									
Хвойне – всього	545,8 111,91	53,8	11,05	9,92	7,92	53,8	11,05	9,92	7,92
в тому числі по									

Господарство, господарська секція	Експлуа- таційний фонд: <u>площа,га</u> <u>запас,</u> <u>тис.м³</u>	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою			
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³		
			стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої дер- вини		стов- бур- ний	лік- від- ний	діло- вої дер- вини
госпекціях:									
Соснова	542,9 110,94	53,8	11,05	9,92	7,92	53,8	11,05	9,92	7,92
Ялинова похідна	2,9 0,97								
Твердолистяне – всього	829,8 129,93	36,2	5,60	4,95	2,54	36,2	5,60	4,95	2,54
в тому числі по госпекціях:									
Дубова високостовбурна	512,0 86,25	20,3	3,42	3,02	1,59	20,3	3,42	3,02	1,59
Дубова низькостовбурна	289,2 38,97	14,6	1,97	1,73	0,87	14,6	1,97	1,73	0,87
Ясенева	3,0 0,63								
Грабова	25,6 4,08	1,3	0,21	0,20	0,08	1,3	0,21	0,20	0,08
М'яколистяне – всього	4613,6 791,20	167,6	28,90	25,17	14,48	167,6	28,90	25,17	14,48
Березова	3507,1 586,41	119,1	19,90	17,39	9,57	119,1	19,90	17,39	9,57
Осикова	73,2 15,55	4,0	0,85	0,77	0,36	4,0	0,85	0,77	0,36
Чорновільхова	1033,3 189,24	44,5	8,15	7,01	4,55	44,5	8,15	7,01	4,55

Лісгосп мав затверджену розрахункову лісосіку рубок головного користування на 2006-2015 роки в обсязі 32,42 тис.м³ ліквіду та яку освоював до 2015 року. Фактичний обсяг заготівель в середньому за рік становив 62,8% середньорічного обсягу діючої розрахункової лісосіки за ревізійний період.

В 2019році було зроблено перерахунок рубок головного користування на 2019-2026роки.

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України №6 `аг від 06.06.2019 року затверджена нова лісосіка в обсязі 40,04 тис.м³ ліквіду .

ПРОЕКТ ЩОРІЧНОГО РОЗМІРУ РУБОК ДОГЛЯДУ

НА ПЕРІОД 2017 – 2027 р.р.

по ДП «Олевський лісгосп АПК» в розрізі лісництв, тис. кбм

Види рубок	Разом по об'єкту		В тому числі по лісництвах	
	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	Копицьанське	
			<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
1. Рубки головного користування				
Суцільні рубки	254,8 45,58	40,14 25,74	5,5 1,27	1,14 0,83
2. Рубки формування і оздоровлення лісів				
Освітлення	82,5 0,37		15,0 0,10	
Прочищення	89,3 0,80		23,3 0,20	
Проріджування	90,5 1,82	1,04 0,45	38,4 0,76	0,69 0,20
Прохідні рубки	44,5 1,12	1,00 0,39	23,9 0,59	0,54 0,22
Разом рубок догляду	306,8 4,11	2,64 0,84	100,6 1,65	1,23 0,42
Суцільні санітарні рубки	92,5 6,99	6,25 1,94	3,2 0,36	0,32 0,09
Вибіркові санітарні рубки	588,8 12,69	11,50 2,62	134,8 2,10	1,90 0,43
Інші рубки формування і оздоровлення лісів	22,2 2,32	2,02 1,32	4,4 0,02	
Разом інших рубок формування і оздоровлення лісів	1010,3 26,11	22,41 6,72	243,0 4,13	3,45 0,94
Крім того, очищення від захаращення	20,7 2,46	0,76 -		
УСЬОГО по підприємству	1265,1 71,69	62,56 32,46	248,5 5,40	4,59 1,77
Крім того, очищення від захаращення	20,7 2,46	0,76 -		

В тому числі по лісництвах					
Сущанське		Корошинське		Кишинське	
<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової	<u>площа, га</u> стовбурний запас, тис.м ³	запас ліквідної <u>деревини</u> ділової
1. Рубки головного користування					
123,3 20,30	18,02 10,72	62,3 13,13	11,52 7,92	63,7 10,88	9,46 6,27
2. Рубки формування і оздоровлення лісів					
14,7 0,05		21,1 0,10		31,7 0,12	
14,3 0,11		31,7 0,32		20,0 0,17	

12,3	0,17	26,4	0,58	13,4	0,20
0,20	0,04	0,65	0,17	0,21	0,04
5,1	0,13	12,8	0,28	2,7	0,05
0,14	0,05	0,33	0,10	0,06	0,02
46,4	0,30	92,0	0,86	67,8	0,25
0,50	0,09	1,40	0,27	0,56	0,06
6,2	0,64	41,6	2,95	41,5	2,34
0,72	0,19	3,29	0,91	2,62	0,75
106,1	4,46	196,2	2,39	151,7	2,75
4,93	1,02	2,64	0,55	3,02	0,62
12,8	1,71	4,8	0,31	0,2	
1,87	1,12	0,42	0,20	0,01	
171,5	7,11	334,6	6,51	261,2	5,34
8,02	2,42	77,5	1,93	6,21	1,43
3,2		17,5	0,76		
0,03		2,43	-		
294,8	25,13	396,9	18,03	324,9	14,80
28,32	13,14	20,88	9,85	17,09	7,70
3,2		17,5	0,76		
0,03		2,43	-		

Відповідно до п.3 «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756) зі змінами від № 1224 від 09.12.2020, : «Види, обсяги, строки, місце та особливості здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів визначаються державними спеціалізованими лісозахисними підприємствами, органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами Держлісагентства, а також власниками лісів, постійними лісокористувачами на основі погоджених відповідно до вимог статті 29¹ Лісового кодексу України матеріалів лісовпорядкування, а також результатів оцінки санітарного стану лісових насаджень», тобто за фактичним санітарним станом насаджень.

За участю ВО «Київлісозахист» та Центрального міжрегіонального УЛМГ було обстежено та погоджено перелік санітарно-оздоровчих заходів у 2024 році, а саме: СРС – 100га, СРВ – 910,0 га.

План заготівлі деревини від рубок головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів становить на 2024 рік – 58,230 тис.м³, що не перевищує середню зміну запасу, яка становить 108,39тис.м³, та відповідає принципу постійного та невиснажливого лісокористування.

За діючими матеріалами попереднього базового лісовпорядкування, фонду НДЛП на підприємстві не погоджено, заявок на користування НДЛП не надходило.

4.7. Діяльність підприємства на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості.

Вся територія підприємства не має рівня забрудненості, який би обмежував чи забороняв будь-яку діяльність підприємства та використання корисних властивостей лісу.

V. Заходи із збереження та/або відновлення.

При розробці методик та механізмів планування, визначення заходів та ризиків, використовувались матеріали 4-го контрольного та сертифікаційного аудитів системи лісоуправління за системою FSC® STD-UKR-01.1-2024V1-1

План природоохоронних заходів на підприємстві складено у відповідності з Основними напрямками державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.1998 року №188/98-ВР та іншими діючими нормативно-правовими актами України щодо природоохоронної діяльності.

№ пп	Назва природоохоронного заходу	Місце розташування, обсяги, тощо.
1	2	3
1. У сфері поводження з відходами		
1.1	Поновити договори із спеціалізованими організаціями на вивезення і передачу відходів для подальшої утилізації	Автомаспортний гараж.
1.2.	Адміністративні перевірки підрозділів підприємства та підрядників щодо дотримання ними санітарних умов в лісах та на виробничих територіях	Всі підрозділи, при проведенні комплексних ревізій і цільових перевірок, під час контролю інших заходів та об'єктів.
2. Охорона водних ресурсів		
2.1.	Утримувати площинку для миття техніки в належному стані.	Автомаспортний гараж. Постійно.
2.2.	Забезпечити наявність достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.	Автомаспортний гараж, лісництва. Постійно.
3. Охорона атмосферного повітря.		
3.1	Здійснювати контроль токсичності відпрацьованих газів всього наявного транспорту	Автомаспортний гараж, лісництва. 1 раз в рік
4. У сфері ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів.		
4.1	Дотримання Проекту організації і розвитку лісового господарства, як системи заходів, спрямованих на забезпечення ефективної охорони і захисту, раціональне використання, підвищення продуктивності лісів і їх відтворення, оцінку лісових ресурсів та моніторингу.	Лісовий фонд «ДП Олевський лісгосп АПК», площею 34739,0 га, всі виробничі та адміністративні підрозділи.
4.1.1	Проведення аудиту лісової сертифікації, як добровільної ініціативи, спрямованої на забезпечення підтвердження відповідності ведення лісового господарства на підприємстві, вимогам відповідних міжнародних стандартів (Принципам і Критеріям FSC STD-UKR-01.1-2024V1-1	
4.2.	Раціональне використання лісових ресурсів за рахунок їх комплексного використання (створення та формування змішаних за складом високопродуктивних, корінних деревостанів тощо)	

4.3.	Проведення рубок формування та оздоровлення лісів, направлених на поліпшення породного складу і якості лісів та підвищення їх продуктивності.	1010,3га
4.4.	Відновлення лісів.	402,0 га
4.5.	Охорона лісів від пожеж, шкідників та хвороб	на всій площі лісів
4.6.	Ремонт і утримання доріг лісогосподарського призначення та інші допоміжні лісогосподарські роботи	
4.7.	Перед проведенням лісогосподарських і лісозаготівельних робіт проводити оцінку потенціального впливу на навколоишнє природне середовище (ОВНС)	Всі підрозділи
4.8	При проведенні лісогосподарських і лісозаготівельних робіт дотримуватись заходів щодо запобігання або зменшення негативного впливу на навколоишнє середовище, відображені в Акті ОВНС та інших нормативних документах.	Всі підрозділи

5.1. Рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ.

- Проведення навчання з персоналом підприємства та підрядних організацій щодо запобіганню збору, полюванню чи відлову рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та їх оселищ.
- Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів (протягом 2024 року).
- При виявленні, виділяти ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису.
- Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.
- При лісозаготівлях дотримання календарних строків проведення заходів (режimuтиші) та безпечних для довкілля технологічних процесів, режиму охорони.
- Контроль лісництв за дотриманням працюючих в лісі природоохоронних вимог, проведення рейдів.
- Інформування громадськості та зацікавлених сторін про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ, встановлених режимів охорони.
- Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

« План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин».

№ пп	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин,	Рубки, не проводяться.	Спеціалісти лісгоспу, зацікавлені

	значимих на регіональному рівні.		сторони
2	Проведення науковцями УКРНДІЛГА польових робіт із вивчення фауни рідкісних і зникаючих видів та планування заходів щодо їх збереження та покращення умов існування.	Створення охоронних зон.	Науковці УКРНДІЛГА
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів –протягом 2024 року. При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису.	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття.	Спеціалісти лісгоспу, лісничі, зацікавлені сторони
4	Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності;	На картах-схемах по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі видів і біотопи	Спеціалісти лісгоспу.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин та встановлення режиму охорони.		Адміністрація лісгоспу

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проективно-планувальної документації, екологічної експертизи.

5.2. Водних об'єктів і узбережжих зон.

- Утримування площинки для миття техніки в належному стані.
- Забезпечення наявності достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.
- Напрямок трелювання, проведення борозен під час підготовки ґрунту чи створенні мінсмуг розміщується вздовж схилів.
- Дотримання режиму охорони при плануванні рубок (рубки головного користування заборонені).

5.3. Ландшафтної сполученості, включно із еко-коридорами.

Оскільки на підприємстві елемент ландшафтної сполученості представлений частиною «Смарагдової мережі», розміщеної на водоохоронних територіях підприємства в долині річки Убортъ то режим господарювання і охорони встановлено як для ОЦЗ 3 (Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми) так і для ОЦЗ 4 (Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів).

5.4. Визнаних послуг екосистем.

Відповідно даного визначення, до встановлених категорій відносяться ОЦЗ 5, в які увійшли природні джерела питної води та місця відпочинку, лісопаркова частина лісів зелених зон, режиму господарювання і охорони, заплановано підтримання належного санітарного стану та поточний ремонт лісових меблів.

5.5. Репрезентативних ділянок.

Відповідно встановленого режиму охорони, заплановано тільки різні види моніторингу.

5.6. Особливих цінностей для збереження.

Основними господарськими заходами, що заплановані в ОЦЗ є:

- Рубки догляду.
- Вибіркові санітарні рубки.
- Суцільні санітарні рубки.
- Протипожежні заходи.
- Сприяння природному поновленню.

Особливостями проведення лісогосподарських заходів в ОЦЗ є:

- Під час проведення рубок догляду зберігається природне поновлення цінних видів, особливо коли йому загрожує небезпека витіснення іншими видами.
- Методи та способи проведення рубок догляду мають забезпечувати мінімальнепорушення лісового середовища й дерев, що залишаються, тому інтенсивність рубок догляду за лісом знижено від нормативних показників на 35-50 %

План виявлення і взяття під охорону особливих цінностей для збереження (ОЦЗ).

№ пп	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону особливо цінних для збереження лісів.	Заходи щодо охорони особливо цінних для збереження лісів.	Хто проводить
1	Проведення консультацій з зацікавленими сторонами щодо визначення розташування відтворювальних ділянок мисливських господарств на території підприємства.	Оголошення «режimuтиші» та обмеження господарської діяльності в період з 01.04. по 15.06.	Спеціалісти лісгоспу, зацікавлені сторони
2	З метою збереження біорізноманіття,	Ідентифікація ОЦЗ та	Спеціалісти

	продовжувати виявляти ліси високої природоохоронної цінності та залишати ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт.	встановлення режиму охорони	лісгоспу, зацікавлені сторони
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при проведенні безперервного лісовпорядкування, відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів – (протягом року). При виявленні, виділяються ОЦЗ.	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони.	Спеціалісти лісгоспу, лісничі, зацікавлені сторони
4	Проведення картування ОЦЗ для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності;	На картах-схемах по лісництвах наносяться ОЦЗ	Спеціалісти лісгоспу.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення ОЦЗ протягом року.		Адміністрація лісгоспу

VІ. Заходи з оцінювання, запобігання та пом'якшення негативних впливів господарської діяльності на:

При розробці методик та механізмів оцінювання, визначення заходів з пом'якшення негативних впливів, використовувались матеріали 4-го контрольного та ресертифікаційного аудитів системи лісоуправління за системою FSC STD-UKR-01.1-2024V1-1

6.1. Цінності довкілля.

Планування стратегій господарювання та заходів 2024 року щодо підтримки та/або збагачення визначених ОЦЗ ДП «Олевський лісгосп АПК»

<i>Typ</i>	Особливі цінності для збереження	Площа, га 2023р.	<i>Режим лісокористування</i>
ОЦЗ 1	Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівні	3202,7	РГК та інші суцільні рубки заборонено
ОЦЗ 2	Екосистеми та їхні мозаїки ланд-шафтного рівня. Цілісні лісові ландшафти, великі екосистеми ландшафтного рівня та мозаїки екосистем, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях і містять життєздатні популяції переважної більшості природно притаманних їм видів, з природними структурами їх розповсюдження та рясності.		Не визначено
ОЦЗ 3	Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми.	30,9	з 01.04. по 15.06. заходи не проводяться

ОЦЗ 4	Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням еrozії вразливих ґрунтів і схилів.	266,8	РГК заборонено
ОЦЗ 5	Потреби громади. Ділянки та ресурси, визначальні для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (наприклад, у засобах для існування, лікування, харчування, забезпечення водою), визначені шляхом залучення цих громад або тубільних народів.		
ОЦЗ 6	Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної / свяшенної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів.		
Разом:		3500,4	

Репрезентативні ділянки лісових екосистем займають 3500,4 га (10,0 %).

Відповідно до затвердженої «Інструкції з оцінки впливу діяльності підприємства на цінності довкілля», заходи щодо підтримки та/або забагачення визначених ОЦЗ та елементів біорізноманіття, зазначені в підготовчих документах на проведення робіт (карти технологічного процесу розробки лісосік, проекти лісових культур та природного поновлення, матеріалах відводу лісосік).

6.2. Задекларовані послуги екосистем.

Виявлення та визначення недеревних обсягів послуг екосистем планується опрацювати в процесі проведення повторного базового лісовпорядкування в 2027 році.

6.3. Соціальні цінності.

Попереднє оцінювання соціально-економічних наслідків від проведення лісогосподарських заходів в 2024 році у ДП «Олевський лісгосп АПК»

Потенційні впливи	Прогнозована наслідки	Заходи з пом'якшення впливів	Коментар
Можливість працевлаштування для місцевого населення	позитивні		Планується на 2024 рік загальна чисельність працівників на підприємстві 130, із них 112 чоловіків (86 %) і 18 жінки (14 %). В основному, це чоловіки до 50 років - (69 %). Мають професійно - технічну освіту 60 %,

			середню технічну 22 %, вищу освіту 38 % працівників. На сезонні роботи з лісовідновлення та лісозахисні планується працевлаштувати 10 робітників. В якості соціального пакета планується своїм працівникам матеріальну допомогу; системи преміювання; оплата мобільного зв'язку, частково компенсування санаторно-курортного лікування працівників, новорічні подарунки для дітей працівників, подарунки жінкам до березневих свят тощо. За рахунок підприємства працівники проходитимуть медичний огляд.
Підтримка місцевих громад через сплату підприємством податків та зборів всіх рівнів	позитивні		25,793 млн. грн. податків всіх рівнів планується перерахувати до бюджету, крім того, 7,128 млн. грн. планується перерахувати єдиного соціального внеску.
Обмеження використання місцевим населенням недеревних ресурсів лісу, в зв'язку з проведенням суцільних рубок	позитивні		На зрубах місцеве населення має можливість заготовляти не деревні ресурси та купувати деревину для власних потреб. В подальшому місцеве населення має можливість заготовляти недеревні ресурси і після лісовідновлення
		Суцільнолісосічні рубки підлягають лісовідновленню в повному обсязі	За час існування підприємства не виявлено фактів відсутності лісовідновлення на зрубах
Можливе погіршення якості довкілля внаслідок проведення лісогосподарських заходів	негативні	Площа кожної лісосікі суцільно-лісосічних рубок обмежена 5-ма га	Площа суцільних зрубів обґрунтована, та відповідає принципам невиснажливого користування, на зміну ландшафтних цінностей не впливає
Лісосічні роботи являються джерелом підвищеної небезпеки для працюючих та сторонніх осіб,	негативні	Страхування штатних працівників, забезпечення засобами індивідуального захисту та справним інструментом,	Служба ОП на підприємстві ведеться належним чином, що підтверджує статистика НВ.

що відвідують ліс.		проведення навчання з ТБ та ОП, дотримання вимог інструкцій з ТБ на лісосічних роботах.	
Залучення місцевого населення до планування та проведення лісогосподарських заходів.	позитивні		Підприємство отримує інформації від місцевого населення з попередження розмноження та розвитку шкідників лісу, лісових пожеж, самовільних рубок, наявного санітарного стану насаджень, наслідків стихійних лих, появу небажаних видів флори та фауни, визначення об'єктів ОЦЗ.
	негативні	Проведення інформування та навчання місцевого населення з питань цілей та мети проведення лісогосподарських заходів, їх обсягів та строків, розяснювальної роботи для необхідного рівня знань та формування соціальної думки щодо завдань підприємства.	Підприємство надає місцевому населенню всю небохідну інформацію про цілі і задачі, враховує отриману інформацію для планування, виконання та моніторингу заходів, намагається позитивно вплинути на соціально-економічне становище громад.

VII Опис програми моніторингу.

7.1. Приріст та обсяги заготівлі деревини.

Щорічна зміна запасу деревини визначаються під час базового лісовпорядкування. Ці дані порівнюються з минулорічним фактичним використанням лісових ресурсів. Якщо лісокористування перевищувало такі обсяги, то в поточному році планований обсяг лісокористування зменшується на цю кількість. Цей процес контролюється інженером ЛГ, головним лісничим. В програмі довгострокового планування дані зміни запасу і обсягів лісокористування порівнюються відповідно за 10 років, на основі чого планується лісовпорядкуванням щорічний осяг лісокористування на наступний ревізійний період.

Незважаючи на строки планування лісокористування, враховується поточний санітарний стан насаджень та обсяги відпаду пошкодженої деревини.

7.2. Задекларовані послуги екосистем.

Підприємство із залученням зацікавлених сторін (під час проведення базового лісовпорядкування) визначає перелік деревинних та недеревинних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

Ці дані використовується для формування «Стратегічного плану підприємства», на основі якого складаються заяви (декларації) підприємства стосовно збереження та /або посилення послуг екосистем.

Цей процес контролюється головним економістом, начальником відділу ЛГ та головним лісничим.

7.3. Цінності довкілля.

До об'єктів моніторингу цінностей довкілля віносяться :

- Діяльність з поновлення (критерій 10.1);
- Використання для відновлення видів, які добре екологічно адаптовані (критерій 10.2);
- Інвазивність або інші негативні впливи, пов'язані з будь-якими чужорідними видами в межах одиниці господарювання та поза нею (критерій 10.3);
- Генетично модифіковані організми не використовуються (критерій 10.4);
- Результати лісівничої діяльності (критерій 10.5);
- Негативні впливи застосування добрив на цінності довкілля (критерій 10.6);
- Негативні впливи застосування пестицидів (критерій 10.7);
- Застосування засобів біологічної боротьби (критерій 10.8);
- Впливи природних небезпек (критерій 10.9);
- Впливи розвитку інфраструктури, транспортування та лісівничих заходів на рідкісні види та види, що перебувають під загрозою, оселища, екосистеми, ландшафтні цінності, воду та ґрунти (критерій 10.10);
- Впливи заготівлі та вилучення деревини та недеревинну лісову продукцію, цінності довкілля, ліквідні відходи деревини та інші види продукції та послуги (критерій 10.11);
- Утилізація відходів (критерій 10.12).

Відповіальність за процесом моніторингу на рівні підприємства покладається на директора підприємства та головного лісничого. Безпосередніми виконавцями є профільні спеціалісти, спеціалісти відділу лісового господарства та лісничі. Під час виконання системи моніторингу до консультацій слід залучаються фахівці природознавчого напрямку, місцеві експерти, відповідні державні органи, інші зацікавлені та зачеплені сторони.

Процес моніторингу передбачає виділення об'єкту, оцінку його стану, рівня захисту, який є необхідним для збереження відповідних природоохоронних цінностей. Дані моніторингу мають бути внесеними до проектів організації та ведення господарства та прийматися до уваги під час планування лісогосподарських заходів.

Проведення моніторингу і його результати документуються, використовуються, є доступними для зацікавлених та зачеплених сторін.

7.4. Впливи господарської діяльності.

Лісничі (помічники лісничих) перед проведенням господарського заходу проводять відповідну оцінку та складають акт (**ІНСТРУКЦІЯ** з оцінки впливу діяльності підприємства на цінності довкілля та особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)).

приклади висновків:

- Сила негативних впливів оцінена як незначна, жодних заходів з пом'якшення впливів не потрібно. Проставляється відмітка в матеріалах відводу.

- Кілька негативних впливів оцінено як значні, проте при проведенні заходів із
- пом'якшення цих впливів не відбудеться негативних незворотних змін на ділянці, як наслідку проведення лісогосподарського заходу. Заходи із пом'якшення негативних впливів внесені до технологічної карти виконання лісогосподарського заходу.
- Кілька негативних впливів оцінено як значні, жодні заходи із пом'якшення цих впливів не в змозі запобігти негативним незворотним змінам на ділянці внаслідок проведення лісогосподарського заходу. Проведення відкладено до консультацій із зацікавленими сторонами.

Лісничі (помічники лісничих) після проведення господарського заходу проводять відповідний моніторинг та висновок фіксувати в акті, дані моніторингу також заносять в акт огляду місця проведення рубок, матеріали технічного приймання робіт і т.д.

На рівні лісгоспу процес контролює головний лісничий вибірково, але не рідше одного разу в квартал або до випадку прогнозування чи появи значних негативних впливів, які потребують додаткових оцінок чи перегляду стратегій. Дані по моніторингу узагальнюються та використовуються для подальшої розробки стратегій господарювання.

Узагальнені дані по оцінці впливу та післявиробничого моніторингу використовуються нач. відділом ЛГ для підготовки звітів для громадськості щороку.

7.5. Особливі цінності для збереження.

Моніторинг ОЦЗ провадиться на підприємстві за спеціальною програмою, яка визначає періодичність моніторингу, та його науково-обґрунтованими методиками, розробленими спеціалістами підприємства за участі всіх зацікавлених сторін та експертів для ідентифікованих на території підприємства особливих цінностей для збереження. У процесі моніторингу оцінюються:

1. Ефективність заходів із підтримання та/або посилення ознак ОЦЗ.
2. Стан ОЦЗ (кількісна та якісна оцінка ідентифікованих ОЦЗ та їх порівняння з минулорічними показниками).

Робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися (випадкові зміни, що викликані природними процесами, позитивні або негативні тенденції спричинені різноманітними чинниками, включно з антропогенними). В останньому випадку плануються заходи з виправлення ситуації.

Дані, зібрані під час моніторингу, та висновки, зроблені на основі аналізу цих даних, задокументовані і надаються для перевірки аудиторам органів сертифікації під час щорічних аудитів.

Моніторинг стану ОЦЗ базується на:

- щорічних матеріалах щодо зміни стану лісового фонду, зібраних державною лісовпорядкувальною організацією;
- матеріалах польових досліджень (зоологічних, ботанічних, лісопатологічних тощо);
- тривалих дослідженнях на стаціонарах (закладання пробних площ для відстеження стану підтримуваних цінностей та їх динаміки);
- спеціальних дослідженнях, що провадяться працівниками підприємства, та інших джерелах інформації.

Ці джерела інформації можуть комбінуватися.

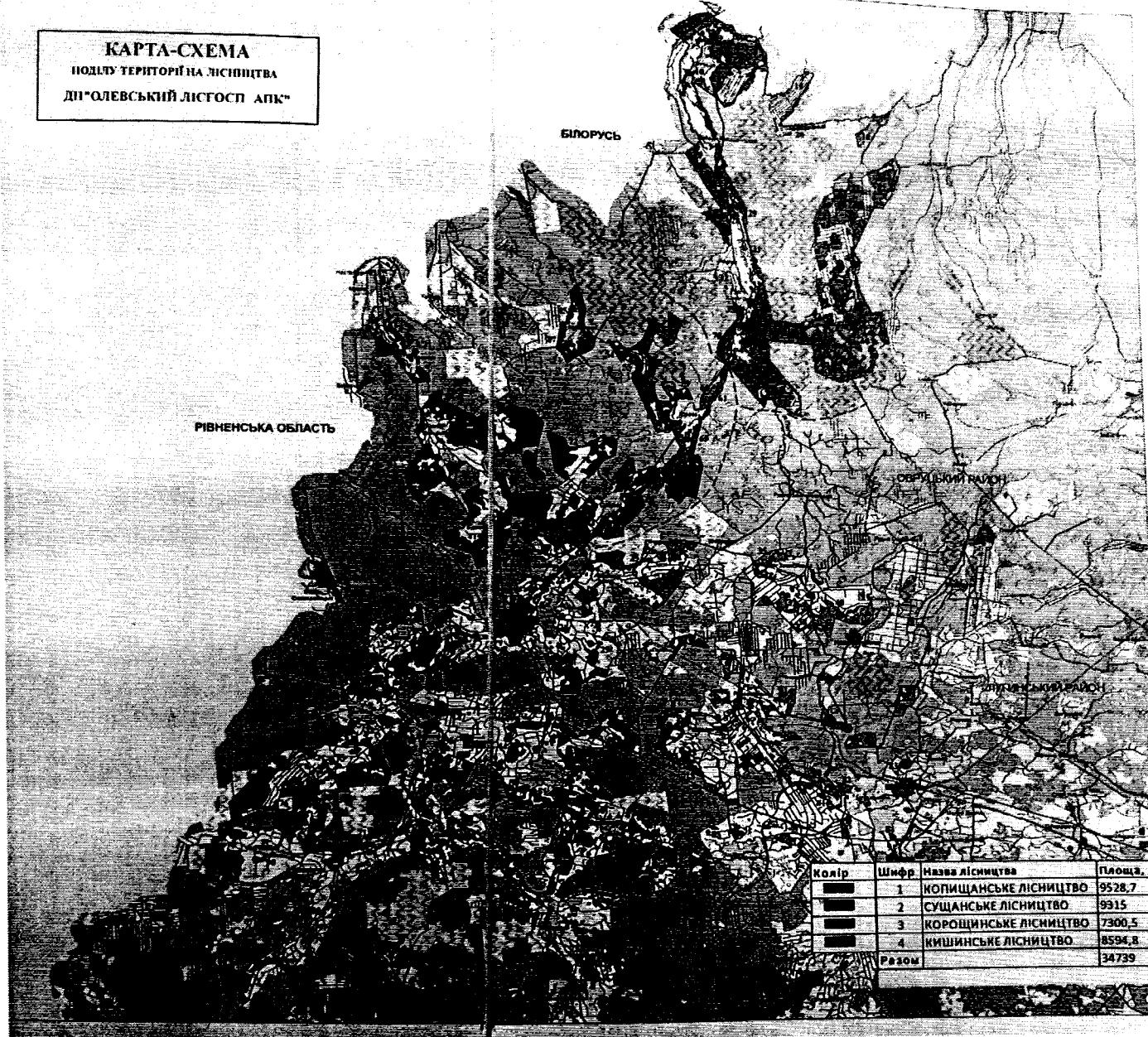
Моніторинг ефективності господарських заходів провадиться на основі польової перевірки, аналізу технологічних карт на виконання робіт, актів виконаних робіт та актів огляду місць проведення лісогосподарських заходів. Результати моніторингу реєструються.

Ці результати моніторингу особливих цінностей для збереження використовуються для планування подальших заходів у лісах, що містять такі ОЦЗ, і включаються до стислого викладу результатів моніторингу лісогосподарської діяльності – документу, доступного для громадськості.

7.6. Плановані або наявні системи моніторингу, що ґрунтуються на залученні зацікавлених сторін.

1. «Порядок розгляду скарг громадян».
2. «Програма вирішення суперечок та спорів, оцінки можливих наслідків в процесі планування лісогосподарських заходів».
3. Положення з моніторингу впливу діяльності підприємства на цінності довкілля та особливих цінностей для збереження (ОЦЗ), соціальних та економічних впливів, змін екологічних умов.
4. «План виявлення і взяття під охорону особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)»
5. «План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин».
6. «Програма навчання та підвищення кваліфікації працівників власного персоналу та підрядників вимогам FSC® національного стандарту системи ведення лісового господарства для України (FSC STD-UKR-01.1-2024V1-1) у ДП «Олевський лісгосп АПК».
7. Лісопатологічні обстеження.
8. Підготовка та здача квартальної та річної звітності різних напрямків.
9. Проведення контрольного аудиту системи лісоуправління за системою FSC® ДП "Олевський лісгосп АПК".

КАРТА-СХЕМА
ПОДІЛУ ТЕРІТОРІЇ НА ЛІСНИЦТВА
ДІГІЛЕВСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК"

Адміністрація лісгоспу